

VELIKA KLADUŠA:

Održana sedamnaesta redovna
sjednica Općinskog vijeća

**USVOJENI IZVJEŠTAJI JAVNIH
PREDUZEĆA I USTANOVA** ■ Str. 19

BOSANSKA KRUPA:

**OSNOVANO
UDRUŽENJE
MJEKARA**

■ Str. 12

Camelija

osiguranje

KRAJIŠKE NEZAVISNE SEDMIČNE NOVINE **Reprezent**

■ BROJ 193 ■ 29. MART 2010. ■ GODINA V ■ CIJENA 1 KM, PLUS POŠTARINA ZA EUROPU 3,00 USD, CND 3,50 ■

■ Ozvaničen početak izgradnje zgrade Katoličkog školskog centra

■ Str. 18

INTERVJU:

**SEAD
Seferagić**

autor kontraverznog i
osporavanog romana
„DEZERTER“

**DOSTA JE
BILO LEGENDI,
HEROJA I
GAZIJA**

■ Str. 13

**KAMEN TEMELJAC NOVOG
poglavlja bihaćkog školstva**

SANSKI MOST:

■ Str. 09

Dijalog među vjerskim zajednicama:
Suživot i tolerancija nemaju alternativu

CAZIN:

■ Str. 07

Projekat „GOV-WADE“: Predstavljen
Operativni plan aktivnosti

KLJUČ:

■ Str. 10

Certificiranje šumsko-privrednog
područja „Ključko“

BUŽIM:

NK „Vitez“ i NK „Mangan“ i dalje bez stadiona

**DA LI BUŽIM
OSTAJE BEZ
NOGOMETNIH
KLUBOVA?**

■ Str. 11

CAMELIJA OSIGURANJE
UŽIVAJTE U TREKUTKU, SIGURNOSTI PREPUŠTITE SAMA

Meridian Travel Agency
Velika Kladuša

Telefoni: 037/775-085, 037-775-086

Imotehna
VELIKA KLADUŠA

Razgovor s povodom

Sead Seferagić,

autor kontraverznog i osporavanog romana „Dezertjer“

Naš sagovornik je pod imenom Dr. S. Živago izdao romana „Dezertjer“ koji je prošle godine doživio svoje drugo izdanje koje su pratili brojni problemi i kontraverze. Ovaj roman govori o bolnim istinama koje su više-manje poznate svima, ali o kojima se šuti ili javno ne govori. U romanu se tretiraju vjerski službenici koji seksualno iskorištavaju žene poginulih boraca, komandanti jedinica koji profitiraju baveći se švercom u ratnim vremenima, devijacije međuljudskih odnosa izazvanih ratom, nasuprot čega stoji lik Ahmeta, borca koji zgađen nad svim što se dešava odlučuje dezertirati pa otuda naslov „Dezertjer“.

Dosta je

Britkim, direktnim jezikom i urođenim darom za dramatizaciju pisac uspijeva održavati budnom pažnju čitaoca, pišući iz srca, brutalno, bolno i iskreno, razotkrivajući bez pardona ono što se često i kod velikog broja ljudi drži neupitnim, moralnost vojnih i vjerskih vođa, te svetost borbe i domovine. Zašto je autor svoj roman potpisao pseudonimom Dr. S. Živago, zašto se u osudu reklamiranja romana prošle godine uključilo Općinsko vijeće Bihać i načelnik ove općine Hamdija Lipovača, kojem je smetao reklamni slogan „Dosta je bilo legendi, heroja i gazija“, zašto je bila zabranjena prodaja romana, kako je postao najprodavanija knjiga i još niz drugih pikanterija, doznat ćete iz ovog razgovora sa autorom, Seadom Seferagićem iz Bihaća. Roman je po riječima autora nastao iz bijesa, nemoći i ljubavi, a likovi i događaji u knjizi su sasvim slučajni.

Razgovarao: Esad ŠABANAGIĆ

bilo legendi, heroja i gazija

Reprezent: Otkud vam ideja da napišete roman sa ratnom tematikom?

Sead S.: Ja sam u ratu i iza rata razmišljao šta se desilo i šta se dešava, a historija je nekako uvijek bila moja ljubav, tako da sam se sasvim slučajno našao u ulozi autora ovog romana. Ja sam kao osnovac bio prvak BiH iz historije pa to onda i nije slučajno. Morao sam se, jednostavno, izlajati na sve ono što se dešavalo, što nam se desilo. Morao sam reći šta mislim, da kažem i ja, pa bilo koja cijena da je u pitanju. Sve to što ja pričam i pišem sigurno će mnogi shvatiti kao budalaštinu. Možda je to baš i tako, ali to je moje mišljenje. Bilo je nešto u meni, ja sam to naprosto želio reći. Nisam znao kako. Jedno vrijeme sam mislio da se uključim u politiku, da se uključim u neku političku stranku, pa sam vidio da to nema smisla i da je to jednostavno gubljenje vremena. Na kraju mi je na pamet pala ideja da sve to stavim u roman, da u njega sabere nekakve sudbine ljudi i da na svoj način iskažem svu besmisao rata, besmisao stranačkog života kakvog su oni organizovali, besmisao prema ljubavi kakva je danas, besmisao prema Bogu kakvog se danas prezentira nama.

Reprezent: Ko je Ahmet, vaš glavni junak u romanu?

Sead S.: Ahmet je čovjek kojem se sve zgađilo u vrijeme posljednjeg rata u Bosni i Hercegovini. Kulminacija je bila međumuslimanski sukob na ovim prostorima kojeg su proizvela dvojica ljudi u borbi za vlast. Najobičnija borba za vlast dovela je do više mrtvih u mom kraju nego u borbama protiv Srba.

Reprezent: Ko su ova dvojica imenom i prezimenom?

Sead S.: Ja sam pisac i baš zbog toga ne spominjem nikakva imena. Ja sam njih jednostavno ovako zvao: balkanske kreature u odjelićima homo sapiensa. Ja sam pokušao da to bude nekakvo književno djelo, nije to neka politička čitanka, pa se onda u djelima takve vrste, obično, i ne spominju imena. Uvlačeći direktna imena nekih ljudi, to mijenja smisao romana i zato sam ja to izbjegao. A, Boga mi, djelomično, i zbog straha. Prvo izdanje je bilo pod pseudonimom Dr. Živago. Nije mene, da se razumijemo, bilo strah za sebe, jer sam se ja lijepo našivio. Bilo me strah da mi neko baci bombu, a da mi nije dijete u autu. Čim je roman objavljen u Bihaću, ja sam imao itekakve prijetnje. Prijetili su mi na telefon porukama „Ubićemo te“, „Nećeš se nahodati ovim svijetom“, dok nisam dobio poruku od predsjednika Udruženja boraca Bihaća Selvera Vojčića, koja otprilike glasi „roman je OK, činjenice su OK, komandanti su kao heroji, a borci su k...“. Nakon te njegove poruke, više nije bilo ni jedne prijetnje. Bio je

kraj prijetnji i svega onoga ružnog što sam ja doživio.

Reprezent: Šta ste mislili pod time „balkanske kreature“?

Sead S.: Znače, svi pokušavaju, obukavši odijelo i stavivši kravatu, biti nešto drugo. A ustvari lažu i sebe i nas. Lažu jer su unutra nešto treće. Lažu i sebe i nas da rade u interesu naroda. Rade u svom interesu. Kada sam u romanu rekao da su obojica stigli iz zatvora, namjerno sam to podcrtao, jer na Balkanu u zadnjih stotinu godina se iz zatvora stiže na vlast. Zar to nije odvratno. Ljudi koji stignu iz zatvora, nisu više normalni. Možda u zatvor nisu ni otišli, a da su bili krivi, ali iz zatvora izlaze kao bolesni, ne mogu svoju porodicu voditi kako treba, a kamo li državu. To se odnosi na obojicu koju sam ja spomenuo.

Reprezent: Kako je vaš roman u teškom vremenu za knjigu doživio i drugo izdanje?

Sead S.: To što je roman dobro čitan i što je doživio svoje drugo izdanje može se „zahvaliti“ i činjenici o njegovim zabranama, prije svega u Bihaću. To je doprinijelo velikoj prodaji romana u našem kraju, a poznato je da naši ljudi dobrim djelom vole čitati ono što je zabranjeno. U Cazinu nekoliko knjižara moj roman je moralo skloniti, pod prijetnjama tipova koji su htjeli izlupati izloge. Javnosti je uglavnom poznato da je Općinsko vijeće Bihać zvanično osudilo i roman i autora preko osude reklamnog slogana „Dosta je bilo legendi, heroja i gazija“.

Reprezent: Zašto ste, kako kažete, roman napisali iz bijesa?

Sead S.: Baš zato jer se to tako zbililo. Iz bijesa, jer sam bio bijesan na to što se sve posljednjih nekih stotinu godina ponavlja. Ponavlja se isto. Ista šema: ljudi na vlast dolaze iz zatvora, obećavaju divnu novu domovinu, idu u rat, međusobno se biju, kolju se komšije u ime nove domovine - divne, slavne, prelijepo... A na kraju? Opet sve sirotinja, uništeno što smo pretihodno napravili. Znači, bijes na osnovu toga što se to ponavlja i to tako često...

Reprezent: ...a iz nemoći, ljubavi?

Sead S.: Zato što se ništa ne može promijeniti, ni ja, ni vi, ni bilo koja jedinica. Jedino revolucija to može uraditi. Ne mogu ni politički subjekti, evo ni ovi na vlasti, jer je u glavama ljudi nešto primitivno, nešto što nije dozrelo za demokratiju. Znače kako je to u Švedskoj? Tu niko nikog nije zaklao u zadnjih 300 godina. U nas čim se krene odmah se noževa hvatamo i sa zadovoljstvom koljemo ljude s kojima smo do prije 15 dana sjedili, pili kafe, pričali... Ne možemo mi sada prekopirati Švedsku demokratiju... A iz ljubavi? To je zato što želim da bude drugačije iz ljubavi prema ljudima. Ja hoću da bude drugačije, da životinja bude životinja, a čovjek da

bude čovjek. Ja bi da se odvojimo od tog klanja.

Reprezent: Znači li to da je Ahmet, zapravo lik Seada Seferagića?

Sead S.: Puno je ljudi koji tako misle. Ahmet nije projekcija mene jer ja sam iz ove države otišao 1991. godine i već sam te godine imao svoju firmu u Austriji. Kao vlasnik firme u Austriji, finansijski sam oduvijek dobro stajao, tako da to nema veze, osim što slično politički razmišljamo.

Reprezent: I vaš roman, poput mnogih, opisuje neizbježnu temu silovanja!

Sead S.: Ja mislim da samo bolesni ljudi mogu silovati. Normalan čovjek ne može uživati u aktu silovanja. Normalan čovjek ne može imati seks ukoliko to druga strana normalno ne prihvata. Sve drugo je bolesno. U drugom svjetskom ratu, njemački vojnik je za silovanje dobio smrtnu kaznu. Ovdje je u svim balkanskim vojskama silovanje bilo gotovo normalno. Ja apeliram da se što prije legaliziraju javne kuće, pa ti ludaci koji imaju para, neka plate i neka uživaju u tim kućama, a oni koji su protiv toga, protiv te legalizacije, a to su uglavnom vjerski službenici, onda neka prestanu po džamijama i crkvama proganjati malodobnu djecu i baviti se pedofilijom.

Reprezent: Vaši likovi žive negdje na Zapadu i ne žele se vratiti, zašto?

Sead S.: Zapad im je pružio bolji život. Ja sam na jednom mjestu i rekao da svi bježe na Zapad. Srbi ne bježe u Rusiju, Muslimani ne bježe u Arapske zemlje, svi oni najviše bježe na Zapad u tu, da kažem, kršćansku demokratiju, koja je svima pružila nekakvu sigurnost, platicu, pristojniji život. Oni koji su stekli, nikad se neće vratiti. Političari kažu da će se ljudi vratiti pa će glasati, pa će...Ma, neće se nikada vratiti. Neće, jer im je tamo gdje su sada bolje, dobili su, da ne kažem, džaba stan, imaju posao...Što bi se vratili? Ja ne vidim razloga da to učine.

Reprezent: U romanu BiH nazivate džamahirijom, zbog čega?

Sead S.: Zato što je ovaj dio mog naroda, Muslimani, Bošnjaci, a pod firmom Bošnjaci se kriju interesi Islama, interesi ljudi koji vjerski razmišljaju. Zašto džamahirija? Uzmimo izetbegovića koji je u zatvor otišao zbog jednog pamfleta vjerskog tipa, a mi znamo da su komunisti onomad to kažnjavali. Bogami, nakon ovog rata, čini mi se i s pravom, jer su sve vojske bile postrojne samo po vjerskim obilježjima. Nekada skrivenim, poluskrivenim, ali se dobro znalo ko je ko vjerski. Ko fol se tamo našao po koji Srbin među Muslimanima, a neki Musliman među Srbima, ili Hrvatima... To su bile vjerske vojske. Ovaj rat je bio građanski i vjerski. Nikakav odbrambeni, nikakav oslobodilački, nego vjerski, ali i građanski zato što su ga potakle vjere.

Reprezent: Za kraj razgovora, zašto ste

prvo izdanje potpisali sa Dr. S. Živago?

Sead S.: Znao sam da će roman izazvati polemike, znao sam da će biti ružnih stvari na osnovu onoga što sam rekao. Naprosto, svojoj djeci nisam želio neke neugodnosti. A za mene mi je i svejedno, rečeno onako iskreno. Dr. Živago je krasan roman i krasan film i isto se bavi sličnom tematikom-ulazak komunizma u Rusiju, odnosno bogatih i siromašnih, rat, a da se ne zna za šta ko ratuje. Meni se duboko u pamćenje urezao lik Streljnikova, koji je, ako se sjećate, kada su vršena strijeljanja zaštitio onu ženu... Kako god su tamo bila burna i strašna vremena i ovdje su bila burna i strašna i zato taj pseudonim i ima smisla.

Reprezent: Na koji način ste proživjeli javne prozivke Općinskog vijeća Bihać?

Sead S.: Policija je istraživala po knjižarama, tražili su po štamparija-

ma ko je to štampao, onda su posumnjali i zaključili kao da sam ja to štampao u knjižarama Republike Srpske...Oni su, ipak, za tri dana saznali sve, došli su odmah do mene. Bilo bi divno kada bi dilere droge za tri dana tako brzo kupili. Dileri droge u mercedesima slobodno jure po Bihaću, mašu i meni i policiji, oni to dobro znaju, ali nikom ništa. Oni su po policijskim nalozima uputili naloge da vide ko je štampao plakat, ko je štampao knjigu, gdje je štampana... Sve su, dakle, doznali. Neka istu logiku prenesu i na dilere droge, i ja skidam kapu.

Reprezent: Kakav je osjećaj danas, kada je sve uglavnom prošlo?

Sead S.: Ja sam zadovoljan. Knjiga se prodaje, i po knjižarama i po trafikama, ide preko interneta, Interlibera itd. No, da se razumijemo: knjiga nije nešto od čega se može zaraditi, ali meni je jako važno da pročitam na Internetu da ima ljudi koji misle isto ili slično kao i ja. Dobijam dosta mailova. Od deset mailova, jedan me pljuje („...ti si izdajca, ti si dezertjer, ti si dubre...“), devet su pozitivni.